

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 15.11.2021
Vår ref.: 201502175-342
Arkiv: 517
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Petter Glorvigen

Oversendelse av klage på vedtak om godkjenning av endring av detaljplan Odal vindkraftverk - midlertidig unntak fra bruk av "annen merking"

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i vedtak av 15.07.2021 godkjent endret detaljplan for Odal vindkraftverk. Endringer innebærer at det gis midlertidig unntak fra bruk av «annen merking». Vedtaket er påklaget av La Naturen Leve.

Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi kan ikke se at klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 15.07.2021. Klagen oversendes derfor Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

Odal vindkraftverk AS (OVAS) søkte i brev av 12.03.2021¹ om utsatt frist for bruk av radarstyrt lysvarslingsanlegg.

Det er Luftfartstilsynet (LFT) som er myndighet for merking av luftfartshinder i Norge, jf. forskrift om rapportering, registrering og merking av luftfartshinder. I forskriften er det krav om at vindturbiner over 150 meter totalhøyde skal merkes med høyintensitetslys på toppen av turbintårnet. Radarstyring innebærer at høyintensitetslysene kun er tent når luftfartøy nærmer seg vindkraftverket. Uten radarstyring må lysene være tent til enhver tid. Radarstyring vil dermed dempe de negative visuelle virkningene fra vindkraftverket. Bruk av radarstyring (benevnt «annen merking» i forskriften) krever godkjenning av LFT.

OVAS begrunner søknaden med at LFT arbeider med kravene til «annen merking» av luftfartshinder og at LFT ikke behandler søknader om godkjenning av «annen merking» (radarstyring) før kravene er avklart. Det er usikkert hvor lang tid dette arbeidet vil ta.

¹ 201502175-282

I vilkår 24 i anleggskonsesjonen for vindkraftverket står det²:

«Konsesjonær skal merke vindturbinene i samsvar med de til enhver tid gjeldende forskrifter om merking av luftfartshinder. Detaljplanleggingen av vindkraftverket skal ta utgangspunkt i at det skal benyttes radarstyrt lysvarslingsanlegg. Unntak fra bruk av slik anlegg kan gis som godkjenning av detaljplan, men krever en begrunnet søknad og en vurdering av konsekvensene for lokalmiljø, bosetning og fritidsbebyggelse.»

Etter mottak av søknaden om utsatt frist for radarstyring foretok NVE en vurdering av vilkårets forutsetninger og krav til et eventuelt unntak fra bruk av radarstyring, jf. siste setning i konsesjonsvilkåret. Etter vår vurdering måtte søknaden om utsatt frist behandles som en søknad om endring av detaljplan. I tillegg måtte det foreligge en fagkyndig vurdering av konsekvensene for lokalmiljø, bosetning og fritidsbebyggelse.

I brev av 26.03.2021 orienterte NVE OVAS om at søknaden om utsatt frist ville bli behandlet som en søknad om endring av detaljplan³. Vi ba samtidig om at søknaden ble oppdatert med en fagkyndig vurdering av konsekvensene for lokalmiljø, bosetting og fritidsbebyggelse.

OVAS oversendte et notat med en fagkyndig vurdering av lysvirkningene til NVE den 19.05.2021⁴.

I vedtak av 15.07.2021 godkjente NVE søknaden om endring av detaljplan og ga midlertidig unntak fra bruk av «annen merking»⁵. Unntaket gjelder i inntil ett år fra det tidspunktet LFT har fastsatt nye krav til «annen merking» av vindkraftverk. I praksis betyr dette at vindkraftverket kan driftes med kontinuerlig blinkende høyintensitetslys i inntil ett år etter at LFT gjenopptar behandlingen av søknader om «annen merking».

Klagen

NVE har mottatt en klage på vedtaket fra La Naturen Leve (LNL)⁶.

Nedenfor vil NVE kommentere nye forhold som er anført i klagen og som ikke tidligere er vurdert og/eller forhold som bør utdypes nærmere.

LNL anfører at anlegget ikke må settes i gang uten at det er montert radarstyrt hinderbelysning. LNL skriver at lysvirkningene ikke er vurdert i konsesjonsbehandlingen eller ved godkjenning av detaljplan/MTA. Slik NVE forstår klagen mener LNL at det ikke kan gis unntak fra kravet om radarstyring. Dette fordi bruk av radarstyring var en forutsetning i konsesjonen, og at NVE ved godkjenning av detaljplan/MTA la til grunn at radarstyring ville bli benyttet.

Motpartens vurdering av klagen

Klagen er sendt Odal Vindkraftverk AS til uttalelse i epost av 27.08.2021. OVAS oversendte sine kommentarer til NVE i brev av 01.09.2021⁷. I brevet viser OVAS til notatet av 19.05.2021 hvor det redegjøres for hvordan lysvirkningene er vurdert i konsesjonsbehandlingen. Videre viser OVAS til NVEs vedtak av 15.07.2021 hvor det redegjøres for historikken i saken og hvordan lysvirkningene er vurdert.

² 201201816-462

³ 201502175-288

⁴ 201502175-294 og 296

⁵ 201502175-326

⁶ 201502175-331

⁷ 201502175-335

OVAS mener at ordlyden i vilkår 24 i anleggskonsesjonen er formulert for å kunne håndtere en situasjon hvor det ikke er mulig å ta i bruk teknologi som hindrer konstant lysmerking av turbinene.

NVEs vurdering av klagen

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til OED for endelig avgjørelse (forvaltningsloven § 33).

Etter forvaltningsloven § 33 2. ledd skal NVE avvise klagen dersom vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt. Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har med bakgrunn i dette forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

LNL anfører at lysvirkningene ikke er tilstrekkelig vurdert i konsesjonsbehandlingen og ved godkjenning av detaljplan/MTA. Videre forstår NVE det slik at LNL mener at radarstyring var en forutsetning som lå til grunn for konsesjonen og ved godkjenning av detaljplan/MTA.

Etter NVEs vurdering åpner vilkår 24 i konsesjonen for et unntak fra bruk av radarstyring. Dette under forutsetning av en begrunnet søknad og en vurdering av konsekvensene. NVE konstaterer at OAVS begrunner søknaden med at LFT ikke behandler søknader om «annen merking». I tillegg har OAVS fremlagt en vurdering av virkningene. NVE viser til vårt godkjenningsvedtak av 15.07.2021 hvor vi redegjør for historikken i saken og hvordan lysvirkningene er vurdert. I vedtaket konkluderer NVE slik:

«Drift av vindkraftverket uten «annen merking» vil medføre at hinderlysene er synlig for et stort antall mennesker. For mange vil lysene forsterke den negative visuelle opplevelsen av vindkraftverket. Derfor er det helt siden konsesjonsbehandlingen tatt utgangspunkt i at «annen merking» skal benyttes som avbøtende tiltak. Forutsetningene er imidlertid endret. LFT arbeider med kravene til «annen merking» og kan ikke godkjenne «annen merking» før kravene er fastsatt. Det er dermed ikke mulig for OVAS å installere «annen merking» på nåværende tidspunkt.

Et eventuelt avslag på OVAS sin søknad, vil bety at turbinene ikke kan bygges før LFT har fastsatt kravene. Etter NVEs vurdering ville dette gi et sterkt urimelig resultat. Vi legger til grunn at OVAS ikke kan lastes for situasjonen som har oppstått. Vi viser til at det i anleggskonsesjonen er det åpnet for at OVAS kan søke om unntak fra kravet. Muligheten for å søke om unntak er gitt fordi det var usikkert om «annen merking» kunne realiseres.»

Vi kan ikke se at LNL har anført forhold som ikke er vurdert av NVE i vårt vedtak av 15.07.2021.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 15.07.2021. Klagen oversendes derfor OED for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33.

Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Anne Rogstad
fungerende direktør

Anne Johanne Kråkenes
fungerende seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

LA NATUREN LEVE
Nord-Odal kommune
ODAL VINDKRAFTVERK AS